

ще обърнем внимание на тази частна, начална взаимовръзка. Моделът ѝ до известна степен става валиден и за по-нататъшните контрапункти, изпълнили така наречените вътрешни мимникли. Привидно между „Родина“ и „Аз страдам“ (това заглавие е от периода на конципиране на антологията, следователно манифестният характер на страданието — една от безспорните естетически емблеми на зрелия Яворов — се осмисля значително по-късно) съществува или би трябвало да се породи семантичен разрыв. Обаче като художествена похватност стихотворението „Родина“ е пределно отграничено от пищния *вазовски* миметизъм. И тук трябва да напомним, че още в поемата „Нощ“, в „Арменци“ и в „Заточеници“ образът *Родина* добива сакрален ореол, но не защото е идеологически конструкт, а защото е уникално обживяно, тотално перцептивно пространство. Дори у най-ранния Яворов („На родоските заточеници“, „В тъмницата“) *Родината* е мислена и възсъздавана в плана на ярката противопоставеност между чуждо (реално, налично, осезателно присъствие) и родно (идеално, спомняно и бленувано). Този изобразителен контраст несъмнено притежава *ботевски* генезис, само че веднага трябва да изтъкнем и една съществена разлика: пространството на Ботевата *Родина* съвсем не би могло да се определи като идеално и в този смисъл най-малко може да се схваща като убежище на лирическия персонаж. Трябва да обърнем внимание и върху една особена трансформация в Яворовото „Родина“, резултат от еволютивно натрупване, от обистрянето на високия образ у късния Яворов. Струва си да разсъждаваме върху два стиха от творбата, изразили разрива с патриотичната патетика, което им придава откровено парадоксално звучене: „и влача аз неволник твоите окови“ (4-ти стих) и „под неволно бреме вия гръб“ (23-ти стих). Двата цитата, съответно от началната и от финалната строфа на творбата, задават една несъмнено индивидуалистична теза: страданието, саможертвата в името на *Родината* или заради социалния идеал не е плод на доброволен избор, а ек-